

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ INTERNET ПРИ ВИКЛАДАННІ ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ

Останні роки в КНЕУ все більше уваги приділяється програмам підготовки магістрів. Ускладнюються програми і робочі програми навчальних дисциплін, все більше вимог ставиться до студента, до рівня його знань, до рівня індивідуальних завдань, що ним виконуються. Робиться акцент на індивідуальному консультуванні викладачами студентів з питань підготовки до проміжних та підсумкових контролів з дисциплін, роботи над магістерською дипломною роботою. Водночас зменшується обсяг аудиторного

[Metadata, citation and simulation](#)

ory of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

ням ними виробничої практики. Тим самим в міжсесійний час спілкування студента з викладачем значно ускладнене, особливо для студентів, що проходять практику за межами Києва. Крім того, часто кафедра, деканат, адміністрація університету приймає важливі рішення, які стосуються безпосередньо студентів, але про які студенти не завжди мають можливість оперативно отримати інформацію. Також велика кількість студентів навчається на заочній формі і потребує постійного зворотного зв'язку з керівниками курсів, науковими керівниками. Іноді виникає ситуація, що саме в час, призначений викладачем для консультації, студент з поважних причин не може з'явитися, що зрештою позначається на якості підготовки фахівця-магістра.

Розмірковуючи над питанням, як ефективно налагодити зворотний зв'язок із студентами, автору спало на думку скористатися можливостями глобальної мережі Internet. Проаналізувавши загальний досвід КНЕУ у використанні комп'ютерних технологій, а саме — мережі КНЕУ та Інтернет, було зроблено два базових висновки. По-перше, в цілому студенти готові до сприймання інформації через комп'ютер. По-друге, не вистачає персональної актуальної інформації від викладачів, що є керівниками дисциплін магістерського рівня. Інформація офіційної сторінки КНЕУ є, на нашу думку, надто загальною і призначена в першу чергу для абітурієнтів і партнерів КНЕУ. Інформація в мережі КНЕУ стосовно змісту і вимог до навчальних дисциплін не є оперативною і більше пристосована для сту-

дентів бакалаврського рівня, які вивчають базові дисципліни і постійно знаходяться в приміщенні університету. Також до цієї мережі не завжди мають доступ студенти заочної форми навчання. Крім того, вважаємо таку форму сприйняття інформації пасивною, такою, що не забезпечує зворотного зв'язку з керівниками курсів.

Після оцінки ситуації, що склалася, був розроблений і впроваджений проект під умовною назвою «Персональна сторінка викладача в Internet». Сторінка була створена власними силами в середовищі Macromedia Dreamweaver 3.0 на домашньому Windows-сумісному персональному комп'ютері приблизно за 3 дні. Вибір інструментарію для створення сторінки пояснюється простотою програмування за технологією Wysiwyg. Для розміщення сторінки в мережі Internet було використано картку доступу компанії IPTelecom, яка дозволяє мати сторінку розміром 30 мегабайтів протягом невизначеного часу (доки не вичерпано час, оплачений картою для з'єднань). Теоретично можливим було використання цілком безкоштовного хостингу, але це могло створювати проблеми з доступом до сторінки в зв'язку з тим, що подібні послуги на території України не розвинені. Для зручного знаходження сторінки було використано редирект безкоштовної служби syti.org. Розміщення сторінки відбулося 3 січня 2001 року. В подальшому сторінка отримала домен третього рівня та хостинг і зараз доступна за адресою <http://www.avnikitin.kiev.ua>, дизайн сторінки було поліпшено. Загальний розмір сторінки з усіма матеріалами не перевищує 5 мегабайтів.

Метою сторінки з самого початку її створення було ознайомлення студентів з матеріалами фахових дисциплін, в першу чергу таких як «Маркетинг у банку» та «Ситуаційне моделювання банківської діяльності». Після набору адреси сторінки відвідувач перед собою бачить індексну сторінку, де має можливість ознайомитися з метою створення і призначенням сайту, бачить прізвище та фотографію викладача (нерідко трапляються ситуації, коли студенти заочної форми не знають викладача в обличчя). Тут же знаходиться застереження відносно авторських прав на матеріали, які розміщені, та сторінка новин (зазначається найважливіша інформація, що стосується потенційних відвідувачів, зміни, що відбулися останнім часом). Також індексна сторінка містить наочний лічильник безкоштовної служби SpyLog, за яким можна оцінити кількість відвідувань на поточну дату та з моменту створення сторінки.

Основні розділи меню першого рівня, що доступні на індексній сторінці: «дисципліни», «оголошення», «спілкування», «про себе» та «лінки» (посилання). Зупинімося на цих розділах докладніше. Розділ «дисципліни» демонструє у розрізі конкретних дисциплін повну інформацію про них — зміст дисциплін, які студенти КНЕУ вивчають, терміни складання проміжних і підсумкового контролю, авторські методичні матеріали. З метою збереження цілісності та захисту від запозичень тексти матеріалів розміщені у форматі Adobe Acrobat PDF, із захистом від копіювання та редагуванням, із необхідними текстами застережень на колонтитулах документів. Тобто, студенти можуть вивчати матеріали, але не можуть їх друкувати, вносити доповнення, формувати з матеріалів тексти шпаргалок. Крім того, формат PDF є універсальним і придатний для просмотру документів на комп'ютерах більшості платформ, (включаючи Win 3.xx, Mac OS, Palm OS, Pocket PC, Linux) за допомогою безкоштовної програми Adobe Acrobat Reader. Розглядається питання додаткового захисту матеріалів паролем з метою нерозповсюдження серед сторонньої (нестудентської) аудиторії, але, можливо, ці дії є надмірними.

Розділ «оголошення» є важливим елементом інтерактивного спілкування студентів із викладачем. Поділяється на оголошення загального характеру та оголошення, призначені для окремих контактних аудиторій (студенти стаціонару, заочного факультету та ін.). Містить оперативну інформацію щодо засідань кафедри (якщо питання порядку денного стосуються студентів), дані щодо успішності студентів (проміжний та остаточний контроль), інформацію щодо студентів, для яких автор сторінки є керівником магістерської дипломної роботи.

Розділ «про себе» містить стислі автобіографічні дані, інформацію про склад кафедри, контактну інформацію (зокрема, про час і місце аудиторних консультацій викладача).

Розділ «лінки» містить найкорисніші посилання на сторінки в мережі Internet, що, на думку викладача, можуть бути корисні студентам під час навчання. Посилання поділено на підрозділи: «офіційна інформація», «банківська та фінансова інформація», «правнича інформація», «бібліотеки» та інші. Розділ постійно оновлюється за рахунок додавання нових посилань. Активну участь в цьому беруть і студенти.

Розділ «спілкування» дає можливість підтримувати зворотний зв'язок студента з викладачем. Це здійснюється шляхом електронної пошти, сервісів гостьової книги та форуму. Сту-

денти прямо в режимі он-лайн можуть отримати відповіді на питаннях по змісту дисциплін, по проблемам організації навчального процесу (у межах компетенції викладача). Це дозволяє в окремих випадках мати зворотний відгук від викладача не один раз на тиждень (під час очних консультацій), а майже щоденно. Також студенти можуть бачити відповіді на запитання інших студентів і не задають викладачеві весь час ті самі питання.

За час існування персональної сторінки викладача (один рік) можна зробити попередні підсумки цієї форми роботи із студентами.

По-перше, цей метод довів свою ефективність. За рік сторінка мала близько 3500 відвідувань, що відповідає 15 відвідуванням за робочий день. З інформацією про сторінку було ознайомлено більше 200 студентів стаціонару, близько 350 студентів заочного факультету. Приблизно 10 % студентської аудиторії активно користується цим сервісом, що відповідає частці студентів з високим рівнем успішності. Студенти, які не цікавляться такою формою, як правило пасивні і при інших формах спілкування, що не є, на нашу думку, виною педагогів університету. Тобто, тепер вже студенту важко скаржитися на те, що він не знайшов викладача чи не отримав потрібну консультацію, не знає оперативної інформації від кафедри чи викладача, яка його стосується. Крім того, сервіс дає змогу брати участь в обговоренні анонімно, що дає можливість порушувати гострі питання, а то і вказувати викладачу на недоліки в його роботі.

По-друге, впровадження зазначеної форми спілкування із студентами потребує досить багато додаткового часу викладача, який, з одного боку, ніяк не нормується, а з іншого боку не забезпечений належними організаційно-технічними умовами (немає комп'ютерних робочих місць для викладачів, не організовані персональні поштові скриньки для викладачів з використанням SMTP та POP3, мало спеціалістів, здатних надати технічну підтримку). Але в цілому власний досвід вважаю позитивним і пропоную його поступово впроваджувати.